

V E N D I M
Nr. 384, datë 20.5.1996

PËR MBROJTJEN E TË MITURVE NË PUNË
(Ndryshuar me VKM nr. 205, datë 9.5.2002)

(i përditësuar)

Në zbatim të ligjit nr. 7961, datë 12.7.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, me propozimin e Ministrisë së Punës, Emigracionit, Përkrahjes Sociale dhe ish të Përndjekurve Politikë, Këshilli i Ministrave

V E N D O S I:

A. Të përgjithshme

1. Kushtet e punës të punëmarrësve nën moshën 18 vjeç, duhet t’u përshtaten moshës së tyre. Punëdhënësi nuk u propozon atyre asnjë punë të një natyre të tillë që mund t’u dëmtojë shëndetin, zhvillimin fizik, psikologjik, moral e social ose t’u kompromentojë edukimin.

2. Punëdhënësi merr masat e nevojshme për mbrojtjen e sigurisë dhe të shëndetit të të miturve nën moshën 18 vjeç, duke pasur parasysh veçanërisht rreziqet specifike që rrjedhin nga mungesa e eksperiencës, nga mungesa e të qenit i ndërgjegjshëm për ekzistencën e rreziqeve ekzistuese a të mundshme ose nga zhvillimi i të miturve. Për këtë qëllim punëdhënësi kryen rregullisht vlerësimin e rreziqeve që lidhen me punët që ata kryejnë.

B. Këshillimi dhe formimi i profesionit

3. *Të miturit nën moshën 14 vjeç mund të jenë subjekte të formimit profesional, me autorizim të Inspektoratit Shtetëror të Punës.*

Kërkesa për autorizim duhet të përmbajë emrin dhe mbiemrin e punëdhënësit ose emrin e ndërmarrjes së tij, adresën e tij, emrin dhe mbiemrin e punëmarrësit, datëlindjen e punëmarrësit, përshkrimin e punës që do të kryhet dhe orarin e punës. Punëdhënësi është i detyruar t’i japë inspektoratit të punës të gjitha të dhënat e tjera të nevojshme. Autorizimi i inspektoratit të punës nuk është i nevojshëm kur formimi ose stazhi në ndërmarrje janë organizuar nga autoritetet e ngarkuara me edukimin dhe formimin profesional.

C. Punët e lehta.

4. Të miturit nga mosha 14 deri në 16 vjeç mund të punojnë vetëm gjatë pushimeve shkollore, me kusht që të punësohen në punë të lehta dhe që inspektorati i punës të ketë lëshuar një autorizim për punëdhënësin.

Kërkesa për autorizim duhet të përmbajë emrin dhe mbiemrin e punëdhënësit ose emrin e ndërmarrjes së tij, adresën e tij, emrin dhe mbiemrin e punëmarrësit, datëlindjen e punëmarrësit, përshkrimin e punës që do të kryhet dhe orarin e punës. Punëdhënësi është i detyruar t’i japë inspektoratit të punës të gjitha të dhënat e tjera të nevojshme. Në kuptimin e këtij vendimi me “punë të lehta” kuptojmë çdo punë, e cila, për shkak të natyrës së detyrave që ajo nënkupton për t’u kryer dhe të kushteve të veçanta kur kryhen:

a) nuk dëmtojnë sigurinë, shëndetin a zhvillimin e të miturve dhe

b) nuk pengojnë ndjekjen nga ana e tyre të shkollës, pjesëmarrjen në programet e orientimit a të formimit profesional të miratuar nga autoriteti kompetent apo aftësinë e tyre për të përfituar nga formimi i marrë.

Kohëzgjatja e punës nuk mund të kapërcejë 6 orë në ditë dhe as 30 orë në javë. Të paktën një herë në vit të miturit nga 14 deri në 16 vjeç duhet të kryejnë një periudhë pushimi prej 4 javësh të lirë nga çdo veprimtari shkollor dhe nga çdo lloj pune.

D. Punët e vështira ose të rrezikshme

5. Punëdhënësi duhet të njoftojë tek inspektorati i punës punësimin e çdo personi të

moshës 16 deri në 18 vjeç. Njoftimi i punësimit përmban emrin dhe mbiemrin e punëdhënësit a të ndërmarrjes së tij, adresën e punëdhënësit, emrin dhe mbiemrin e punëmarrësit, datëlindjen e tij, përshkrimin e punës që duhet të kryhet dhe orarin e punës. Punëdhënësi është i detyruar t'i japë inspektoratit të punës të gjitha të dhënat e tjera të nevojshme.

Inspektorati ndalon marrjen në punë të punëmarrësit, kur punësimi:

a) tejkalon objektivisht kapacitetin fizik a psikologjik të punëmarrësve;

b) *nënkupton një ekspozim të dëmshëm ndaj agentëve fizikë, biologjikë dhe kimikë, të përcaktuar në listën që i bashkëlidhet këtij vendimi;*

c) paraqet rreziqe aksidenti, për të cilat mund të mendohet se të rinjtë, për shkak të mungesës së përvojës a të formimit të duhur, nuk mund t'i identifikojnë ose t'i parandalojnë;

d) vë në rrezik shëndetin, për shkak të temperaturave shumë të ulëta ose shumë të larta a për shkak të zhurmave e dridhjeve të forta.

Inspektorati Shtetëror i Punës kujdeset që lista e agentëve të parashikuar në paragrafin e mësipërm, shkronja "b" e kësaj pike, të jetë vazhdimisht në përputhje me zhvillimin e fundit. Inspektorati shqyrton përmbajtjen e kësaj liste të paktën një herë në vit dhe i bën ministrit të Punës, Emigracionit, Përkrahjes Sociale dhe ish të Përndjekurve Politikë propozimet e mundshme, me qëllim miratimin e tyre në Këshillin e Ministrave.

Për punëmarrësin nën 18 vjeç, kohëzgjatja ditore e punës është jo më shumë se 6 orë në ditë. Kohëzgjatja e pushimeve vjetore është të paktën 4 javë.

E. Veprimtari kulturore, artistike, sportive dhe publicistike.

6. Marrja në punë e të miturve deri në 18 vjeç, me qëllim pjesëmarrje në veprimtari të natyrës kulturore, artistike, sportive a publistike i nënshtrohet një autorizimi paraprak të lëshuar nga inspektorati i punës.

Kërkesa për autorizim përmban emrin dhe mbiemrin e punëdhënësit a të ndërmarrjes së tij, adresën e punëdhënësit, emrin dhe mbiemrin e punëmarrësit, datëlindjen e tij, përshkrimin e punës për t'u kryer dhe orarin e punës.

Punëdhënësi është i detyruar t'i japë inspektoratit të punës të gjitha të dhënat e tjera të nevojshme.

Autorizimi lëshohet sipas kushteve të përcaktuara nga inspektorati i punës dhe vetëm nëse veprimtaritë:

a) nuk janë të një natyre të tillë që t'i shkaktojnë dëm sigurisë, shëndetit a zhvillimit të të miturve, dhe

b) nuk janë të një natyre të tillë që të dëmtojnë frekuentimin nga ana e tyre të shkollës, pjesëmarrjen e tyre në programet e orientimit a formimit profesional, të miratuara nga autoritetet kompetente ose aftësinë e tyre për të përfutur nga kurset e kryera.

G. Pushimi javor.

7. Për çdo periudhë prej 7 ditësh të miturit nën 18 vjeç përfitojnë një periudhë minimale pushim javor prej 2 ditësh pa ndërprerje; pushimi javor përfshin të dielën. Nuk mund të bëhet përjashtim nga ky rregull, veçse për një arsye të justifikueshme dhe të pranuar si e tillë nga inspektorati i punës.

Të paktën 6 herë në vit punëdhënësi mund ta japë këtë pushim javor në 2 ditë jo të njëpasnjëshme, kur kjo gjë diktohet nga arsye teknike ose organizative të justifikueshme.

H. Pushimet

8. Të miturit nën 18 vjeç përfitojnë, në rastin kur kohëzgjatja e punës së ditës kalon 4 orë e gjysmë, një pushim prej të paktën 30 minutash të pandërprerë.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYETARI I KËSHILLIT TË MINISTRAVE
Aleksandër Meksi

LISTA E PUNËVE TË VËSHTIRA OSE TË RREZIKSHME, ME EKSPOZIM TË
DËMSHËM NDAJ AGJENTËVE FIZIKË, BIOLOGJIKË DHE KIMIKË PËR TË MITURIT
NËN 18 VJEÇ

(Shtuar me VKM nr. 205, datë 9.5.2002)

Janë punë të vështira ose të rrezikshme, me ekspozim të dëmshëm ndaj agjentëve fizikë, biologjikë dhe kimikë për të miturit nën 18 vjeç, punët e mëposhtme:

1. punët në prodhimin, përpunimin dhe përdorimin e lëndëve shpërthyese, gazrave të djegshme, lëndëve toksike, lëndëve kancerogjene etj;
2. punët gjatë të cilave punëmarrësi ekspozohet ndaj:
 - rrezeve jodizuese, që përmbajnë doza më të larta nga të lejueshme;
 - zhurmave me mbi 85 decibel në punë statike, si dhe zhurmave me mbi 140 decibel, në punët e çastit;
 - temperaturave tepër të larta ose të ulëta, për një farë kohe, si dhe në nxehtësi të lartë rrezatuese;
 - kushteve të këqija atmosferike për kryerjen e punëve urgjente.
3. punët gjatë të cilave punëmarrësi detyrohet të mbajë qëndrim jo të rregullt ose të përdorë pjesë të trupit për një kohë të gjatë në pozicion të detyruar;
4. punët ku përdoren lëndët që çlirojnë dioksid të lirë të piritit ose kripëra të përbëra të piritit dhe të amiantit;
5. punët për prodhimin, përpunimin e ngjyrave me përbërje karboni;
6. punët në përdorimin e tretësve që përbëjnë benzol;
7. në punët për djegien e mbeturinave dhe groposjen e tyre;
8. punët në të cilat prodhohen ngjitësa, si dhe në depot ku bëhet regjia e lëkurëve;
9. në punët ku bëhen kopanisja, shkrifërimi, tjerja e pambukut ose e leshit;
10. punët në shtypshkronjë;
11. punët në prodhimin dhe përpunimin e qelqit, si prerje, lëmim etj;
12. punët në lyerjen me pistoletë, si punë sistematike, si dhe në lyerjen e pjesëve metalike;
13. puna në uzina dhe laboratorë, që prodhojnë dhe përpunojnë:
 - acide;
 - kripëra të klorit;
 - anilinë dhe ngjyruet me anilinë dhe azot;
 - fosfor;
 - plehëra kimike.
14. punët në zbardhjen dhe tretjen e letrës;
15. punët në industrinë metalurgjike;
16. punët në fabrikat e blojës (në repartet ku ka shumë pluhura);
17. puna në uzinat dhe laboratorët ku prodhohen ose përpunohen:
 - lëndët shpërthyese;
 - fishekzjarret;
 - gazet ndriçuese, lëndët ndezëse ose aty ku ngrihen pluhura, që paraqesin rrezik shpërthimi.
18. punët në bodrume;
19. saldimet, prerjet me oksigjen ose elektricitet, përveçse kur zbatohen programe të formimit profesional;
20. punët ku përdoren makinat lëvizëse;

21. punët ku përdoren vinçat;
22. punët ku përdoren presat hidraulike;
23. punët me makineri, që kanë mjete prerëse, të cilat lëvizin me forcë mekanike dhe veçanërisht:
 - punimet me sharrë hark, sharra kordele, makinat e lëmimit të drurit;
 - punimet me gërshërë në makinë prerëse;
 - punimet në makineritë që punojnë me cilindra dhe që rrezikojnë kapjen e pjesëve të të ndryshme të trupit.
24. në punimet me enët në trysni;
25. punët në pastrimin, riparimin dhe kërkimin e defektit të makinerive dhe të mjeteve në lëvizje;
26. punët për shtypjen e butonave që transmetojnë lëvizje dhe ndal punën e makinerive;
27. punët për mirëmbajtjen e makinerive, të pajisjeve elektrike dhe të ndërtesave;
28. punët për vrojtimin e sigurisë në punë, ndërlidhjen dhe bashkëveprimin e punëtorit, që e kryen një punë me punonjës të tjerë, të cilët kryejnë një punë tjetër;
29. punët në nëntokë;
30. punët në të cilat përdoren makineritë e ndërtimit;
31. punët për shkatërrimin e objekteve të ndërtimit;
32. punët për ndërtimin e kolonave dhe të mureve brenda në ujë, si dhe në shqepjen e kolonave;
33. punët për përdorimin e pajisjeve elektrike të tensionit të lartë; puna në objekte me tension më të lartë se 50 volt;
34. punët nënujore, që kryhen me skafandër apo me aparat frymëmarrjeje;
35. punët për ngarkimin dhe shkarkimin e anijeve, përveç skafeve të vegjël, që kanë gjatësinë më pak se 12 m dhe gjerësinë më pak se 4 m;
36. punët në vendet me rrezik rënijeje, nga lartësia 3 m, edhe sikur të jetë bërë sigurimi me litar shpëtimi ose të jenë marrë masa të tjera;
Ndalimi nuk ekziston vetëm nëse ka rrethim mbrojtës në çdo vend pune.
37. punët, ku ka rrezik rënijeje materialesh në vendin e punës, ku lëviz punëmarrësi;
38. punët me makineritë e shpimit;
39. punët me pistoleta për mbërthim-zbërthimin e vidave dhe bulonave;
40. punët për prerjen e lëndëve drusore me makina elektrike;
41. punimet në degëzimet e linjave të trenave dhe ku punëmarrësi merr pjesë në lidhjen e vagonëve;
42. punët për pastrimin dhe lyerjen me pistoletë me trysni mbi 2.5 atmosferë;
43. punët për fryrjen e gomave të autobusëve, makinave, aeroplanëve me trysni mbi 3 atmosferë;
44. punët si shoqërues në transportin e fondeve monetare për në bankë apo agjenci bankare dhe anasjelltas;
45. punët për kërkime ndaj kancerit dhe sëmundjeve ngjitëse;
46. punët në vendet ku ka mungesë oksigjeni ose ekziston një atmosferë e rrezikshme (lëndë helmuese ose shpërthyes).